

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybeeskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 296 szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ———— 12 kr.
Félévre ———— 6 :
Negyedévre ———— 3 :
Egy óra ———— 1 :
— Egyszeri szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Csütörtök, december 28.

Az esküdtszék.

Esküdt uraim!

Virrad már.

A sajtóban csaknem napról-napra beharangozzák mintegy az új bünvádi perrendtartást, mely tudvalevőleg 1900. január hó 1 én lép életbe.

Olyan ez a beharangozás, mint mikor a kelő napot fogadja a hajnali harangszó.

A magyar büntető-igazságszol gáltatás a XX. század első napján megbízhatóságának újabb garanciáit kapja.

Megnyilatkozása lesz ez a nap, az igazság utáni törekvés amaz energiájának és mélységének, mely a magyar törvényhozásokat már a régmúltban, úgy az anyagi, mint az alaki jogi téren, a modern jogtudományi eszmék nemes harcosaivá avatta.

Miként történelmi, alkotmányos küzdelmeink, melyeket a hazai történet reuelál, az igazságért való küzdelmek, úgy állami életünk jogi intézményeinek megalkotásánál is mindenkor az igazság eszményének hódolva akartunk teremteni s mert abszolút igazság nincs, a relative legmagasabb igazsághoz mennél közelebb férközni, ez volt egyik nemzeti ideálunk.

E törekvés karakterisztikonja nemzetünknek a bünvádi eljárás kodifikációjáért való küzdelmében is.

Az 1896:XXXIII. t. c. mint reformalkotás életbelépésével leteszi tollát bünvádi eljárásunk történetirője.

A küzdelem véget ért.

Az 1872-iki szabályzat s az ennek alapján támadt gyakorlat süppedékes talaját elhagyva, rálépünk a kodifikáció szilárd alapjaira s igazán nagy a reform jelentősége a büntető-politikai, a társadalompolitikai, a kulturális nézpontról is.

A reform e jelentőségeit az 1896. évi XXXIII. t.-cikket kiegészítő, az esküdt-bíróságokról szóló 1897:XXXIII. t.-c. adja meg.

Általa a társadalmi rend, a jogrend fentartásának, megóvásának lényeges tényezőivé az állampolgárok lesznek.

Hatásként ez a polgárok gondolkodás módjának, a jog és törvényisztelet fejlesztésénél s a jogi disciplinák iránti érdeklődés magasabb fokánál fogva, a kriminalitás nevezetes csökkenését fogja eredményezni, kétségtelen lévén Quetele tételének igazsága, hogy u. i. a kriminalitás az egyéni, a társadalmi viszonyokban gyökerezik.

Amit az állam a szociális viszonyok egésszégre érdekében létesít, az netto-nyeresége a büntető-politikai szempontnak.

Változnak a társadalmi viszonyok, változnak a büntető-politika céljai és feladatai is.

Még az 1882-iki javaslat idején nemzetiségi, nyelvi és intelligenciális akadályait látták az általános esküdtszék behozatalának.

Az 1888-iki javaslat is mellőzi.

A B. P. életbeléptetési törvényjavaslatának indokai szerint azonban, az esküdtbíróságok hatáskörének megállapítása a nyomtatvány utján elkövetett bűncselekményeken felül, a legsúlyosabb közönséges bűntettek egy részére, igazságügyi hatóságaink szervezetének betöltését képezi s évtizedek óta ismételve nyilvánuló nemzeti kívánságnak tesz eleget, az illetékes hazai szakkörök tulnyomó többségének óhaját valósítja meg.

Lesznek ennél fogva esküdtbíróságaink.

Vannak esküdtbíráink.

Lesznek-e esküdtbíráink, kik tudtában a nobilis, tiszteletet parancsoló, mert államfentartó szolgálatoak, melyre kisorsoltatnak, hivatásuk lelkes. pártokon felül emelkedő betöltése által polgártársaik becsülésében nőni fognak?

Erre a választ működésük révén önök fogják megadni esküdt uraim!

Mithologiai perszifikációja az igaz-

ságnak a mérleget tartó, lekötött-szemű asszony.

Onök, esküdt uraim, szabad férfiai az államnak, ne homályosítsa el látásukat semmi; ne soha az opportunitás mellék-szemponjtja.

Igazság és opportunitás csak törvénytelen viszonyban élhetnek egymással.

Az életbelépő törvény jogot ad önöknek az itélkezésre.

Polgártársaik élete, becsülete, szabadsága, vagyona az önök döntésének tárgya.

De nem kaptak jogot, kötelesség nélkül.

Ismerjék meg kötelességeiket még mielőtt elfoglalják az esküdtszékeket.

Ezekre figyelmeztetni fogja ugyan önöket az eskü, melyet tenniük kell; nehéz, de magasztos feladatukban segíteni fogja önöket esetről-esetre az elnöki rezümé, mi, mert az fogja magyarázni önöknek a törvényt, ki a nagybeeskereki kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróság elnöke, megnyugtat az iránt, hogy határozatuk a törvényismerettel egyesült pártatlan lelkiismeretesség s az ebből merített meggyőződés szerint, miként az eskü mondja, igazságosan és a törvény értelmében hozott lesz
Dr. H. Zs.

HIREK.

Tájékoztató.

December 31. Kereskedő ifjak szilveszter estélye. Szőnyeggyár állandó kiállítás Hunyady-utca 6.
Január 6. Jótékony nőegyleti bál.
Január 13. Pénzügyi tisztviselők bálja.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d u 6¹/₂ óráig; ugyanazou napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

— Elhunyt plébános. A csanádi egyházmegyének gyásza van. Damian Péter almási plébános 57 éves korában, lelkesi működésének 31-ik évében az Urban elhunyt. Temetése tegnap ment végbe nagy részvét mellett.

A „TORONTÁL” tárcája.

Nagy Képes Világtörténet.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Róma lelkét nem sikerült kifürkészni kétezer év alatt sem. Varázslatos multjához újra meg újra visszatér a tudós és a Cook-iroda utasa. A századvég legrealisabb elméje Zola is úgy áll Róma előtt, mint egy még teljesen meg nem fejtett világtörténeti talány előtt. Rómába még mindig úgy megyünk el, mint egy titokzatos hárembe, amelynek rácsozatai mögött el van rejtve egy régi világ százféle ideálja. Római történetet olvasni tehát nem annyit tesz, mint adatokat gyűjteni és megtanulni, római történetet forgatni annyit tesz, mint rácsok mögé bepillantani, mint fátylat bontani, mint kémlelni és hallgatóni. A mohos feliratu kövek, amelyek Niebuhrnak és Mommsennek milliónyi tarka történetet megsugtak, még ugyanennyi titkot megőriztek, még nem mondták el minden meséjüket. Az az ezüstszéru kód, amelyben a rómaiak története meghúzódik, adja meg ennek a világnak az örökifju ígézetet és avatja a rómaiak történetirőjét a legérdekesebb mesemondóvá.

Mint az olasz pályaházakban és kikötőkben a ciceronék megrohanják az utast, úgy rohanják meg az irodalomban is már évszázadok óta az olvasót a tudós kalauzok, akik hajlandók nekünk mutogatni egy darab régi Itáliát. Nehéz eldönteni, vajjon kicsodával barangolunk legszívesebben a vén falak között. A Goethe és Byron utijegyzetei épp olyan mélységes hangulatokban adják vissza e virágos romok

miszticizmusát, mint ahogy visszaadja az a tömés telen vászon, amelyeken művészecset kifecsegte azt a boldogságot, amelyet a római történet emlékeitől körülvéve érzett és mint ahogy visszaadja Berlioz olasz karneválja. Es mentül jobban elkábitotta ez a mesevilág a művészelket, annál nehezebb lett a történetirő feladata. Ha szíve nem ittasult meg attól a szent mánortól, amely a római levegőben elfogta a költőket, senki sem figyelt szavára. Elméjének gazdagsága mellett a képzelem egész gyűlékonyságára volt szüksége, hogy az a szó, amely a tudós odukból, a levéltárak hideg celláiból a nagyvilágba hatol, épp úgy hevítsen, mint a költők dala. A józanságnak és a művészi hevületnek ezt a csudálatos vegyületét érzem ki és szívom fel boldogan abból a vasok kötetből, amelyben Geréb József elmondja a Rómaiak történetét. Bámulom, hogy kutató szemének szinte félelmetes élessége, elméjének kritikai szigora mennyire meg tudott férni lelkének finom rendüléseivel. Bámulom, hogy azon a 680 oldalon mennyire meg tudta építeni azt a világtörténeti kohót, ahol az emberiség szellemi és valláserkölcsi műveltségének lángjai meglobbantak. A Nagy Képes Világtörténet e harmadik kötetéhez a kiadók, a Franklin-társulat és a Révai testvérek a legpazarabb dekorációt készítettek: Geréb doktortól, a mesteri előadótól át-átveszik a szót gyönyörű képek és műmellékletek, folytatva a mesemondást ugyanazzal az eleven ékesszólással, amelylyel ez a szerencsés tudós rendelkezik. Es ha az imént még azt kérdeztük, hogy kicsoda tolmácsolja leghívebben mindazt az antik szépséget, amelyet a római történet magában rejt: a tudós-e, vagy a költő, vagy a festő, most azt mondhatjuk, hogy erről az antik világról a leg-

tökéletesebben szónokolnak maguk az évezredek emlékei, a kövek és mozaikok, a templomok, és a diadalívek. Reprodukciójuk egy-egy életrajz, amelyben a holt anyag megszólal és ha fényes művészettel utánozva jelennek meg, mint a Nagy Képes Világtörténet-ben, némaságuk beszédessé és szívesé válik.

Rendkívüli érdekességet nyer ez a kötet az által, hogy a római történet magyar vonatkozásait is nagy apparátussal tárgyalja. Eltekintve a régi Pannonia és Dácia történetéről, végtelen sok szál fűz minket a hajdani és a mai Rómához. Csak a napokban hagyta el a sajtót egy kis füzetke ezen a címen „Magyarok Rómában”; egy nagyszerű tudósunk, Riedl Frigyes írta meg benne poétikus tollal és finom melancholiával, hogy az évszázadok során hány érdekes magyar ember kereste föl az örök várost. Volt közte tejedelem, vitéz, tudós és diák. Mind meglátta ott a régi romok közt bujdosó fényt, érezte a régi hantok fölött nyíló ciprusok és kaméliák sajtárszerű illatát, amely mintha régi elszűnyedt villák kertjéből áradna felénk. Ez a meleg áram hatja át Dr. Geréb könyvét is, de amellet ez a munka minden sorában modern és friss. Nem kicsinyes adatokat halmoz egymásra; a legmagasabb szempontból nézi az eseményeket, amelyeknek erkölcsi rugói ma ép oly időszerűek, mint akkor voltak. Igaza van, amikor azt mondja, hogy a római császárság megalapítása — a pápaságot nem tekintve — a legnagyobb politikai mű volt, amelyet valaha emberi elme teremtett. Napoleon vagy Bismarck alkotásait nem lehet vele összehasonlítani. Es igaza van akkor is, amikor a régi mozgalmat és szereplőket oly dramatikus erővel és közvetlenséggel festi, mintha egy divatos színjátékot mutatna be. Mert Julius Caesar, Antonius

— **Szegény gyermekek karácsonya.** Szabadkay Ignác hertelendyfalvi körjegyző és iskola-gondnoksági elnök gondoskodása folytán létesített 2000 koronás milleniumi alapítvány kamataiból Hertelendyfalván 20 — és ugyanilyen alap kamataiból Sztarcsován 20 árva és szegény tanuló gyermekek lón a karácsony ünnepekre téli ruhával ellátva. — Felső-Muzslyáról írják, hogy az ottani szegény gyermekek közül a nagybecskereki Miklós-egylet 14-et látott el meleg ruhával, ötöt pedig lábbelivel. Az alkalmi beszédet Sók a Ignác plébános mondta. Az elüljáróság e helyütt is hálás köszönetét fejezi ki az egyletnek jótékonyágáért.

— **Esküvő.** Bartha Kálmán, pancsovai kir. tvszéki jegyző f. hó 26-án tartotta Ungvárott Romanecz Mihály főgimnáziumi igazgató leányával, Erzsikével esküvőjét.

— **Uj tejszövetkezetek.** Szent-Hubert és Charleville községekben a múlt héten alakultak meg a tejszövetkezetek, a melyekből a legtöbb a zombolyai járásban van. A többi község is tanulhatna a derék, iparkodó németektől, a kik ideje korán fel tudták fogni a tejszövetkezetek áldásos voltát.

— **Halálozás.** Ma délben vettük a telefonhírt Pancsováról, hogy Radoszavlyevits Dragutin, nyugalmazott főszolgabíró reggel meghalt. Az elhunytban közéletünk egyik legderékabb és legrokonszenvesebb alakját veszítettük el, kinek érdemei nemcsak polgártársai körében, de legfelsőbb helyen is méltánylásra találtak. Halálának hírére a vármegyeháza erkélyére kitézték a gyászlobogót. Nyugodjék békében!

— **Leköszönt községi előjárók.** Kun Szöllős község bírája, Kahlesz Péter leköszönt állásáról. Ugyiszintén a zombolyai községi pénztáros Schuld Mátyás is megunta a hivataloskodást. Állásaikat legközelebb töltik be.

— **Ujévi köszöntők megváltása.** Hadfy Döme kir. körjegyző ujévi köszöntők megváltása címén a nagybecskereki árvaház javára 5 frtot küldött szerkesztőségünkbe.

— **Bezárt iskola.** Nagy-Komlósról jelentik, hogy az ottani zárda növendékei között járványosan fellépett a fültömrigylob betegség s ennek következtében az iskolában további intézkedésig beszüntették az előadásokat.

— **Ügyészség és rendőrség.** A hivatalos lap közli a belügyminiszter rendeletét a királyi ügyészségek és a rendőrség érintkezési módjáról. A rendelet szerint a királyi ügyészség következő rendőri hatóságokkal és rendőri közegekkel érintkezik közvetlenül a fő- és szék városban a főkapitánysággal, törvényhatósággal bíró, valamint rendezett tanácsú városokban a rendőri hivatal vezetőivel, a vármegyékben a főszolgabíróval és a csendőr-örsparancsnokságokkal, községekben pedig a községi előjárósággal is. Közvetlenül érintkezik a már folyamatban levő nyomozás során hatóságoknak ama tagjával és ama rendőri közegekkel aki a

és Kleopatra, Coriolanus jelleme, mint ezt Shakespeare kidomborította, örök életű, mert a közélet nagyjai ma épp oly mohó epikureusok, mint amilyen Cicero volt, mert a nép ma is tódul oda, ahol kenyeret és látványosságot kap, mert a társadalmi és gazdasági forradalmak folyton megújulnak, az augurok ma is keveset beszélnek és ravaszkodnak, a gladiátorok pedig ma is haldokolva köszöntik urokat. Nagy, igen nagy gyönyörűséggel követjük Geréb doktort hosszú Odysseájában. Követjük, mert a római világ még soká nem fog összedőlni. Nero villájának romjai közt kétezer év múltán megtalálták egy tengeremléki fülkében sertetlen szépségben a belvéderei Apollót; — ki tudja, még mit és mennyit fognak találni a roskatag falak mellett!

Ötödéve jártam utoljára Rómában. Ejszánként a Via Corson sétáltam. A Colonna-téren hallgattam a zenét, a villamos ivlámpák alatt néztem a magas asszonyokat, akik fénylő fekete hajukkal, nagy portiaszerű szemükkel, amely a végtelenbe néz, úgy festettek, mint régi patricius lányok és fehérbe öltözött pogány papnők. A Mediciek kertjéből pedig, ha csönd lett, elhallatszott a szökőkút moraja. Most, hogy e könyvet, amely előtttem van, forgatom, elfog a szomorúság. Eszembe jut, mily szegényesek emlékeim e meszeszerű gazdagsághoz képest, amely ebben a műben le van véve! Mily csekélyke töredék az, amelyet egy elsüllyedt világból megláthat egy ember és egy nemzedék szemel! Mi persze nem tehetünk mást, csak lapozgatunk a könyvben, amelynek betűi fölött nagyobb áradat hullámszik, mint a Via Corson és lapozgatva e könyvben, úgy érezzük, hogy belesodródunk egy kétezer éves tolongásba, amelynek még nincs vége.

Dr. Molnár Géza.

nyomozás teljesítésével meg van bízva. A kir. ügyészség sürgős esetekben közvetlenül érintkezik, illetőleg rendelkezik a székesfővárosban a kerületi kapitányságokkal, valamint a rendőri közegekkel is. Megkeresés útján érintkezik a királyi ügyész a következő rendőri hatóságokkal: a fő- és székvárosi rendőrség főkapitányságával, a központi alkalmazott és nyomozást teljesítő rendőrtisztviselőkkel, a kerületi rendőrkapitányságok vezetőivel vagy ezeknél alkalmazott és nyomozást teljesítő rendőrtisztviselőkkel; törvényhatósági joggal bíró városokban alkalmazott rendőr-, fő-, és alkaptányokkal, rendezett tanácsú városokban a rendőrkapitányokkal, vármegyékben a főszolgabíróval és a nyomozással megbízott szolgabírákkal. Szintén megkeresés útján érintkezik a királyi ügyészség a m. kir. csendőrség kerületi, szárnyszakasz és tisztikülönítmény parancsnokságaival.

— **Vívóverseny.** Karácsony másodnapján folyt le az athletai klubban az Agrima féle vívó és torna ünnepély, a mely nem volt ugyan kifogástalan, de mindenesetre dicséretes példáját adta annak, hogy szorgalommal és igyekezettel is lehet elismerésre méltó dolgot produkálni. Először Agrima mutatta be Szekesán Jánossal a vívtörvívást s mindkettőnek szép testtartása, biztos fellépése, általános tetszést aratott. Volt assaut és iskola-vívás, nemkülönben tornázás, (Agrima egyike a legkitűnőbb tornászoknak) végül pedig súlyemelés, meg birkózás is, a melyekben Todorcsk Miklós, V. Várkony József, ifj. Tullcs György, Daun József és Papp Dezső vettek részt. A kicsiny számú közönség zajos tapsokkal jutalmazta az egyes számokat.

— **Tolvaj látogató.** Pálincás jó reggelt ment köszönteni Dinyás községben Szekesán Ferenc régi ismerősehez, Busás András gazdához. A gazda ugyan még az ágyban volt, mert meghűtötte magát, de azért vendégének kijárt az obligát két kupica. Elkészön Szekesán annak rendimódja szerint, de rossz lelke rávitte a lopásra; Busás uramnak ünneplő mellénye ott lógott a pitvarajtó sarkán és zsebében csörgött 24 drb. új korona. Szekesán kimenet észreveszi a mellényt s alig pár pillanat, a szép új koronák előbb a saját zsebébe, majd lassacskán a korcsmárosba vándoroltak. Eppen az utolsó koronát herdálta Szekesán, midőn a fölépült gazda följelentésére a csendőrök a tágas ivóban vallatóra fogták a hálátlan vendéget, aki tettét beismervén, a bíróság előtt fog számolni érte.

— **Leányrablás.** Az „uszkocsizás“ egyre nagyobb tért hódít a délvídeken s ma-holnap oda jut az újságíró ember, hogy a leányszöktetési híreket előre kiszedve tartja s csupán a neveket írja bele. Mert csakis a személyek változnak, a mese a régi marad bogárszemű rác lányról, koromfekete bajszu legényről, makacs kodó szülőkéről, végül pedig az uszkocsizásról. A legtöbb esetben azonban sok a komédia, színészkedés, mert szülői beleegyezéssel rabolják el a lányt, hogy ne kelljen nagy lagzit csapni. Ez is csak a föld népénél fordul elő, mert a modern ifju aligha vállalkoznék olyan szöktetésre, ahol az egész história elveszti varázsát a beleegyezéssel. Már csak a vidéken marad ez a régi, kedvelt szokás s onnan hoz be a posta bizonyos időközökben referádákat a sablonos esetekről. Néha csillan fel még ezekben is holmi „külön vonás“ s ilyenkor többnyire az ügyészség alkotja meg a folytatást, a törvényszék pedig a befejezést. Ima a legújabb eset. **Vutelin György** kislécz-pusztai lakos nevelt leányával, **Nesajszko** Katalinnal és még egy leánynyal a vásárról jöttek haza. Már Szerb-Bóka határában voltak, mikor utolérte őket egy kocsis, melyen három szerb legény ült. Ezek egyszerűen megállították Vutelin kocsiját; Nesajszko Katalint átvették magukhoz s elhajtottak vele ahhoz a bizonyos daliás legényhez, **Mihalyev** Miklóshoz. A megrémült mostoha apa rohant egyenesen a csendőrökhöz, ahol feljelentette a vakmerő leányrablókat. Közben pedig eltelt egy egész nap és két éjszaka. Két titokzatos, diskret éjszaka, ami csupa öröm és vigság volt — a legényre nézve. A lány azt mondja, hogy neki nem volt az. A vége azonban már szomorú a mulatságnak s legföljebb a főbb momentumait jegyezhetjük ide. Aktuális lett az a régi nóta is Hamletből, amely egy leányzóról szól, aki nem úgy jött ki valahonnan, a hogy bement s ez a körülmény s szoros összefüggésben áll egy csuda nagy késsel, amit

bizonyos kívánságok nem teljesítése esetén beléje akart Mihalyev szurni a Katalinba. A legeslegvége pedig itt játszódik majd le Nagybecskereken, mert a legény jelenleg az ügyészség fogházában ül, ahol — sajnos — nem lehet uszkocsizni.

— **Rossz szomszéd.** Magda János román-écskai lakos egyet mást bevásárolni bentjárt Becskereken és mialatt egy vasas boltban végezte vásárlásait, kocsija künn állt az utcán. Mire kijön a boltból, nagy megszeppenéssel vette észre, hogy a ló hátára terített subája, a kocsis derékban elhelyezett tarisznyája, bocskora, u sapkája, sőt még cifra ostor nyele is eltűnt. Busan ballagott haza kocsiján és már megnyugodott volna szenvedett veszteségén, ha fülébe nem jut, hogy szomszédja Miok Gergely eladásra kínálta többeknek az ő elveszett portékáit. A mende mondáknak a csendőrség beavatkozása vetett véget, ahol megállapították, hogy a kérdése időben Miok is Becskereken járt és ugyanakkor ő lopta el szomszédja kocsijáról a tárgyakat, melyek közül a sapkát megtalálták nála.

— **Megvert alavicskás.** Ambuláns üzlete van **Terkovits Kelemennek** Ó Becsén, illetve csak a gyára van itt, mert üzleteit az országuton és falun csinálja. Tarka-barka cukorkákkal jól megrakodva, egy műezsinhez is méltó magas hanghordozással kínálhatja édeségeit boldognak, boldogtalannak. Karácsony napján Aracson járt és **Lality Lukács** háza előtt rendezett gyors végeladást árucikkeiből, tekintélyes számú gyerekhadnak magyarázgatva, hogy csak hozakodjanak elő gyorsan a krajcárkákkal, ad érte törökmézet, dalauzit és nagyszemű cukorkákat. A sok lármát megunta végre **Lality**, kiszaladt egy kézbeli bottal és úgy helybenhagyta az üvöltő cukorgyárost, hogy az most az ágyban jajgat. De láttelelet vett sebesüléseiről, melyet bemutatót a bíróságnak, ahol **Lality** bizonyára meg fogják fenytíteni.

x **A Horgony Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, közhvényenél, csuszál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórúknál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménynyel használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

Városi képviselőválasztások.

Nagybecskerek, december 28.

A város összes kerületeiben folytak ma a választások. A csunya, esős idő dacára elég nagy volt az érdeklődés s a polgárság ambició-ját helyezte abba, hogy ki üljön a jövőben a zöld asztalnál? A legesekélyebb érdeklődés az I. és II. kerületben volt, a belvárosban viszont 214-en szavaztak le, a mire nem igen számítottak kezdetben.

Természetes, hogy volt korteskedés, kapacitálás, mint az már a választásoknál szokás, ezzel ellenkezőleg dr. Gyorgyeyics, a VI. kerület elnöke kijelentette, hogy ő a tiszta választások híve s ez volt az egyedüli hely, a hol nem volt „hivatalos lista“ s a hol nem lehetett gyanítani sem, hogy kiket választanak meg. (Természetes, hogy a végén mégis kitűnt, hogy majdnem kivétel nélkül a régiiek maradtak meg. A voksokat legelőbb a IV. kerületből szállították be, lapunk zártáig igyekeztünk azonban a többi választások eredményét megtudni és azt a részletek mellőzésével, melyekre holnap visszatérünk, a következőkben közöljük:

I. kerület.

Rendes tagok:

6 évre: Szabó Ferenc
Wingler Ferenc
Weiterschán Mihály
Szabó János
dr. Demkó Endre

3 évre: Szabó Albert.

Póttagok:

Stagelschmidt Fülöp
Ferdinandy János.

II. kerület.

Rendes tagok:
6 évre: Sebastian János
Végh Károly
dr. Brájer Lajos
Schmidt Antal
dr. Annau Ernő.
3 évre: Steckhardt Ferenc.

Póttagok:
Giljum János
Klementics Ferenc.

III. kerület.

Mint fentebb említettük, összesen 214 szavazatot adtak, a melyek összeolvasása este 7 óra előtt aligha lesz lehetséges. Megválasztottnak a következőket tekinthetjük:

Rendes tagok:
Szabó Ferenc
dr. Klein Mór
dr. Mangold Samu
Franz I. L.
Dr. Peics György
Hubert Manó.

Póttagok:
Nagyvinszky Szvetozár.
dr. Kardos Samu.

IV. kerület.

Rendes tagok:
6 évre: Kirtyanszky Ara
Zvejanov Lyuba
Grubacszy Sándor
Marinkov Pál
Násztits Pál.

Póttagok:
Kirtyanszky Jóca
Tabacszy Pája.

VI. kerület.

Rendes tagok:
Bakalov Mita
Dankulov Dusan
Magyarov Szvetozár
Mateics Tósa.

Póttagok:
Latovlyev Zsiva
Kozlovicski Zsiva.

VII. kerület.

Rendes tagok:
dr. Pánics Mladen
Popovics Bogdán
Kurucski Aca
Turinszki Zsiva.

Póttagok:
Csuresin Nika
Devics Péra.

VIII. kerület.

Rendes tagok:
Gligorovics János
Dimitrievics Száva
Steinitzer Géza
Gyurics Lyubomir
Násztics Szvetozár.

Póttagok:
Kirtyanszky Zsiva
Roknity Dusan.

IX. kerület.

Rendes tagok:
Delfel József
Schillesz Lajos
Huszár István
Schwartz János.

Póttagok:
Delfel Mátyás
Schlosser Ferenc.

X. Muzslya.

Rendes tagok:
dr. Brájer Lajos
Sóka Ignác
Kiss Sándor
Szatmáry Kálmán
Czinczár Zsigmond
Keresztes Aladár.

Póttagok:
Viola András
Varga András.

Az V. kerületben megválasztott képviselőket lapunk zártáig (esti 6 óra) nem kaptuk meg.

TÁVIRATOK.

A delegációkból.

Budapest, dec. 28. (A „Torontál” ered. távirata.) Bécsből jelentik: A magyar delegáció déli 12 órakor tartotta ülését és harmadik olvasásban megszavazta a tegnapi elfogadott előterjesztést és minden további vita nélkül elfogadta a gazdasági-albizottság előterjesztését a delegáció költségvetéséről. Az ülést délután fél 3-kor folytatják.

Az osztrák delegáció a költségvetési provizóriumot a költségvetési bizottsághoz utasította.

A bizottság rögtön összetült és megszavazta a provizóriumot.

Minisztereiink Bécsben.

Budapest, dec. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Széll Kálmán miniszterelnököt ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta a király. Kihallgatás után Lukács László pénzügyminiszterrel együtt hosszasan tanácskozott Wittek osztrák miniszterrel. A mai nap folyamán Kautz Gyula bankormányzó és Meczenzffy főtitkár meglátogatták Széll Kálmánt és Lukács Lászlót.

Az osztrák valuta-arany kiadása.

Budapest, dec. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Az osztrák államadósságot ellenőrző bizottság a kormány kívánságára ma ülést tartott, a melyen két szó ellen három szavazattal elhatározta, hogy kiadja az 59 millió valuta-aranyat a kormánynak.

Sima Ferenc visszalépése.

Budapest, dec. 28. (A „Torontál” ered. távirata.) Szentestől távirják: Sima Ferenc lemondott arról, hogy újra jelöljék a szentesiek. Hír szerint dr. Molnár Jenő budapesti ügyvédet ajánlotta maga helyett. Pázmány Dénes és több mások jelölését emlegetik.

Öngyilkos földbirtokos.

Budapest, dec. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az aradmegyei Pankotáról jelentik, hogy Tóth Jakab odavaló jó módú földbirtokos, aki évek óta súlyos betegségben szenved, tegnap reggel felakasztotta magát az ajtó sarkára. Mire észrevették tettét, már halott volt.

Román jogászok fészkelődése.

Budapest, dec. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nagyváradi román jogászok — mint onnan távirják — Jankuért újra s kra szállnak. Ismét óvást emelnek „nemzeti hősiük” megtámadtatása miatt, különösen Jankut a maga jellemtelenségében ismertető Szomjas ügyész ki-tejezése ellen:

— Janku — írják — úgy él a szivünkben, mint minden nemzetünk s nemzetinyelvünk szerető igaz román ideálja.

A kiáltványt tizenhat román jogász írta alá.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. december 28.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára	
		frtől	frtig		frtől	frtig
Bánsági	ó	76	7.65	7.70	80	8.15
Tiszavidéki	„	76	7.65	7.75	80	8.20
Pestvidéki	„	76	7.60	7.70	80	8.15
Bácskai	„	76	7.80	7.95	80	0. —

R o z s	uj	elsőrendű	kilós	
			70-72	6.20 6.30
„	„	másodrendű	—	6.05 6.15
Á r p a	„	takarmány	60-62	5.70 5.80
„	„	égetni való	62-64	5.45 5.55
„	„	sőrfőzésre való	64-66	6.25 6.50
Z a b	„	—	39-41	5.35 5.45
T a n g e r i	ó	bánsági	—	4.60 4.85
„	„	másnemű	—	0. — 0. —

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Élénk vételkedv, árák 5 krral csökkentek. Kötetett:
Buza 1900. áprilisra . . . . . 7.89—7.90
Buza 1900. szept-re . . . . . 7.98—7.99
Rozs áprilisra . . . . . 6.44—6.45
Zab áprilisra . . . . . 5.06—5.07
Tengeri 1900. májusra . . . . . 4.99—5.—

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekre, illetve Nagy-Becskekről.

Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.
Pancsováról: este 6 óra 09 p.

„ (Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 45 p.

Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.

Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.

Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.

„ (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.

Antalfalvára: este 6 óra 40 p.

Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Hirdetések.

1077. végreh. sz. 1899.

1120—1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pancsovai kir. törvényszék 1899. évi 10562—3. számú végzése következtében dr. Eremin ügyvéd által képviselt perlaszi takarékpénztár javára, Szviracz Zsiva s tsa ellen 400 frt s jár. erejéig 1899. évi december hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1619 frtra becsült következő ingóságok, u m.: lovak, tengeri, buza, szobabutor nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az antalfalvi kir. járásbíró 1899. évi V. 1681. számú végzése folytán 400 frt tőkekövetelés, ennek 1899. évi október hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 95 frtban bíróság már megállapított költségek erejéig Barandán, alpereseknél leendő eszközlésére 1900. évi január hó 2-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Antalfalván, 1899. évi december hó 22. napján.

Grosky Szilárd,
kir. bírósági végrehajtó.

13743. tkvi szám 1899.

1111-1.1

Arveresi hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni földhitelezet végrehajthatónak Kikits Péra aracsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1435 frt iránti végrehajtási ügyében a területén levő Aracs község határában fekvő 1402. sz. tjkvben A. I. (101-102.) hrsz. 81. öisz. ház és 700 □ öl beltelek, Glavas Pája aracsi lakos által tett 1100 frt 10 kr utóajánlati árban 1900. évi január hó 12 ik napján d. u. 3 órakor Aracs községében árverés alá fog bocsátatni és az utóajánlati áron alul nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX t. c. 42 §-ában jelzett ár-folyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én kelt 3333. számú Igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban, a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elis érvényt át-szolgáltatni.

Vevő köteles a vételár 2 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. bíróság tkvi irattárában és Aracs község előljárásiójánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1899. évi november hó 29-ik napján.

Szabó,
kir. aljbíró.

Az uri-utcában, 267. sz. a. egy 3 szoba, konyha, étéskamra, faszín és pincéből áll

lakás

azonnal kiadandó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 906-x-15

Torontálvármegye alispáni hivatala.

72391. szám 1899.

1106-3.2

Pályázati hirdetmény.

A nagy kiskindai közközházi ellenőri állás megüresedvén, betöltésére pályázatot hirdetek, felhivom mindazokat, akik ezen 1000 korona évi fizetéssel és 240 korona évi lakbérrel és 2000 korona készpénzben, esetleg elfogadható más értékben leteendő biztosíték kötelezettségével javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy valamely középiskola negyedik osztályának elvégzését tanúsító kelően felszerelt és sajátkezűleg irt pályázati kérvényüket hozzám, 1900. évi január hó 20-ig annyival inkább benyujtsák, mivel elkészen beérkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Nagy Becskerek, 1899. évi december hó 18-án.

Dr. Dellimanics,
alispán.

Legelő bérbeadás.

Györgyháza község, mint testület tulajdonát képező H-Neuzina község 629. sz. tjkvben irt 130 hold legelő (Kis Margittánál, a Berzava csatorna mellett) 1900. évtől kezdve egy évre, esetleg több egymásután következő évekre is, 1900. évi január 15 én Györgyháza község hivatalos helyiségében nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek, legeltetési célra, haszonbérbe fog adatni.

A bérbeadási feltételek Györgyháza község előljárásiójánál megtekinthetők.

Írásbeli ajánlatok ugyancsak az előljárásiójánál az árverés napjáig beadhatók.

Kelt Györgyházán, 1899. december hó 15-én.

1089 3-2

Sirg Miklós,
bíró.

8947. I. szám 1899.

1115 3.2

Hirdetmény.

Melencze község előljárásiója részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező

cserépegető kemence

1900. évi január hó 1-től kezdve hat évre, a

vasári és piaci beszédési jog

pedig 3 évre, 1899. évi december 31-én délelőtti 9 órakor Melencze községében nyilvános árverés útján bérbeadni fog.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Melenczén, 1899. december hó 23-án.

Predragovics,
jegyző.

Miczity Ráda,
bíró.

A nagyszentmiklósi fősolgabírótl.

12334. szám 1899.

1118-3.1

Pályázati hirdetmény.

A kis-zombori körjegyzőséghez tartozó Porgány kisközségben ujonnan rendszeresített szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom a pályázni óhajtókat, hogy szülésznői oklevéllel felszerelt kérvényüket hozzám 1900. évi január 15-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezett pályázatokat figyelembe nem fogom venni.

A szülésznői állással 50 frt évi fizetés, első szülési esetről 2 frt, a többiekéért 1 frt közreműködési díj jár. Szegényeknek ingyen tartozik közreműködni.

Az ápolási időtartam 8 nap.

Nagy-Szt.-Miklós, 1899. évi december hó 18-án.

Hadfy Károly,
fősolgabíró.

1470. B. v. k. szám 1899.

1110-1.1

Arveresi hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki királyi törvényszék, mint csődbíró 1899. évi 13474. számú végzése folytán V. b. Stark Bernát csődtömegét képező s a csődletár 1-61. t. a. felvett 1196 forint 70 kr-ra becsült butorok, képek, lámpák s különféle porcellán edények, 1 Wertheim szekrény, 5000 drb zsák s gazdasági felszerelvényekből álló ingóknak alperes lakásán, Gizella part és Temesvári utcában Nagybecskereken, bírói árverésen, készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1900. évi január hó 12-ik napjának délelőtti 9 órájára tüzetett ki az 1899. évi 13474. szám alatt kelt végzés alapján.

Együttal felhívom mindazokat, kik az előtérvezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtható iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtható jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX t. c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtható kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölüllegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1899. évi december 20-án.

Kiss,
kir. bir. végrehajtó

Utolsó előtti hét!!

100.000 korona érték

5 egyenként 20.000 korona érték

20% levonásával készpénzben

kétségtelenül a legszebb és legczélszerűbb

UJÉVI AJANDÉK

mely a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára rendezett

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉKANAK

1113-7-2

egyetlen sorsjeggyel nyerhető

csak 1 koronaért.

Minden egyes sorsjegy mind a

6 huzáson utánizetés nélkül játszik,

s így egy sorsjeggyel mind a

6 főnyeremény megnyerhető

200.000 korona összértékben.

[Első huzás visszavonhatatlanul már 1900. január 4-én.]